

- 2 Collet (KF)
- 3 Grove (KF)
- 4 Brøndsted (V)
- 5 Svend Erik Hovmand (V)
- 6 Glensgård (FP)
- 7 Chr. Christensen (KrF)
- 8 Nør Christensen (CD)
- 9 Erik B. Smith (S)
- 10 Jytte Andersen (S)
- 11 Camre (S)
- 12 Knud Damgaard (S)
- 13 Henning Jensen (S)
- 14 Jimmy Stahr (S)
- 15 Bernhard Baunsgaard (RV)
- 16 Margrete Auker (SF)
- 17 Waldorff (VS)

Til stedfortrædere for:

- 1-3 Burgdorf (KF)
Annelise Gotfredsen (FK)
- 4-5 Bjørn Elmquist (V)
Bertel Haarder (V)
- 6-7 Dohrmann (FP)
Knud Lind (FP)
- 8 Bollmann (CD)
- 9-14 Normann Andersen (S)
Karl Nielsen (S)
- 15 Bilgrav-Nielsen (RV)
- 16-17 Ebba Strange (SF)
Ingerlise Koefoed (SF)

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov og lov om euforiserende stoffer.
(»Narkotikahæleri«).

(Lovforslag nr. L 65. Fremsat 22/1 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erik B. Smith (S):

I den socialdemokratiske gruppe er vi tilfredse med dette lovforslag, og vi har noteret os, at det er ministerens opfattelse, at man på denne måde vil forbedre mulighederne for at få ram på de egentlige bagmænd inden for narkotikakriminaliteten. Vi ser lovforslaget i sammenhæng med bekæmpelse af narkotika-

problemerne og så i øvrigt en øget indsats imod narkotikakriminalitet.

Strafferammen på 6 år, som i øvrigt i hælerisammenhæng er at sammenligne med de groveste former for hæleri ved berigelsesforbrydelser, kunne man måske nok fundere lidt over, hvis det vittelig er sådan, at man efter denne bestemmelse får fat i de virkelige bagmænd for narkotikakriminaliteten. Her tænker jeg på, at strafferammen i § 191 i straffeloven er 10 års fængsel. Man kunne godt fundere over, om ikke det i givet fald også skulle være tilfældet her. Jeg er sikker på, at vi i udvalgsarbejdet vil komme ind på spørgsmålet og kan få det nærmere belyst af ministeren.

Jeg skulle måske lige tilføje, at det i øvrigt ikke er vores opfattelse, at endnu hårdere straffe er den vej, vi først og fremmest skal gå, når vi skal bekæmpe kriminaliteten i almindelighed.

Vi kan altså give tilslutning til lovforslaget og også give tilsagn om en hurtig udvalgsbehandling.

Hagen Hagensen (KF):

Det er beklageligt, men nødvendigt at lave en lovgivning som den, der foreslås her. Det er beklageligt, at det er nødvendigt, men det er givet, at vi må have midler, så vi kan bekæmpe bagmandsværket inden for narkoområdet. Det er galt nok, at der er nogle, der misbruger narko og også i den forbindelse kommer ind i kriminalitet, men det er forfærdende og forargeligt ud over alle grænser, at der er et bagmandsværk som det, vi kender – i hvert fald overfladen af – der er med til at få mønt ud af andres ulykke.

På denne baggrund er der ingen tvivl for det konservative folkeparti om, at lovbestemmelser som de her foreslåede – vi kan naturligvis drøfte enkeltheder i udvalget, men stort set som de her foreslåede – må indføres.

Jeg vil i forbindelse med den nys holdte ordførertale sige, at det skal ikke komme an på os, hvis man vil indføre en strafferamme, der går op til maksimumsstraffen, som vi kender den i øjeblikket efter straffelovens § 191 for de grove narkoforhold, og derigennem sidestiller hæleri med egentligt gerningsmandsværk, således at vi får en strafferamme på muligvis 10 år. Det er såmænd ikke, fordi jeg egentlig tror, at straffens længde er så

[Hagen Hagensen]

afgørende, men det er afgørende for samfundet, hvis det vil bekæmpe bagmandsværket, at have mulighed for at tilbageholde de pågældende mennesker i meget lang tid. Det tror jeg nemlig i nogen grad vil afholde enkelte af dem fra at gå ind i disse helt modbydelige forbrydelser.

Jeg vil godt have klaret op – det er jeg ikke sikker på ministeren kan svare på nu, men så kommer vi tilbage til det – om der er en tilsvarende lovgivning i andre lande, eller om den er på vej, navnlig i Norden, fordi vi jo i narkospørgsmålet er ret nært forbundet med de øvrige nordiske lande. Den bekæmpelse, vi foretager, foretager man også andetsteds, og øjnene rettes jo ofte på Danmark fra de nordiske lande, idet man siger, at vi muligvis ikke gør nok.

Det må være nødvendigt, hvis vi skal bekæmpe narkomisbruget virkeligt, at tage hånd i hanke også med forbruget af hash – denne mildere form, hvis man kan sige det sådan, i forhold til de hårde stoffer. Vi må kræve, at man overholder det regelsæt, vi har – det vil navnlig sige rigsadvokatens cirkulære af 1969 – og at der ikke er områder her i landet, hvor man ikke skal overholde de bestemmelser, som man skal overholde andetsteds i landet.

Jeg tror også på, at vi i højere grad må prøve på at sætte ind for at forebygge, at der overhovedet opstår kriminalitet af denne art. Her vil jeg pege på, at det kunne være nødvendigt i hvert fald i en overgangsperiode – jeg har nævnt det før i anden forbindelse – at drage omsorg for, at indrejse her til landet kan vanskeliggøres for dem, man kan have en eller anden form for mistanke om har noget med narkoforhold at gøre.

Den udrejse, de skal foretage, sker desværre ofte efter et strafophold, men så skal de også udrejse for stedse. Det kan der ikke være nogen tvivl om, hvis de er dømt efter den hårde bestemmelse. Der kan være ganske særlige menneskelige hensyn at tage i ganske enkelte forhold, men generelt må det siges, at har man forbrudt sig mod disse bestemmelser, så er man ikke ønsket her i landet længe, hvis man ikke har et dansk statsborgerforhold og vi af den grund ikke kan komme af med de pågældende.

Jeg tror, at en øget kontrolindsats ville være gavnlige, og jeg tror også, det ville blive værdsat i de øvrige nordiske lande, allerede

75 Ft

af den grund at de siger, at vi måske ikke passer nok på Nordens sydgrænse. Det er et forhold, som vi kan få belyst nærmere i udvalgsarbejdet.

Jeg vil også pege på, at spørgsmålet om vores indsats på narkoområdet har været drøftet på nordisk plan inden for Nordisk Råds rammer, og at der også nu er kommet en FN-rapport, der i hvert fald betyder, at vi ikke skal slække på kampen mod narkomisbruget, men tværtimod søge at styrke kampen for at komme det til livs helt og fuldt.

Anders Poulsen (V):

Også jeg vil sige, at det egentlig er trist, at det er nødvendigt at fremsætte dette lovforslag, men de barske kendsgerninger er jo sådan, at det er nødvendigt, og derfor hilser vi med tilfredshed fra venstres side dette lovforslag.

Vi mener ligesom ministeren, at det er nødvendigt, at den efterfølgende medvirken i disse sager bliver inddraget under straffelovens bestemmelser, men jeg vil nok sætte spørgsmålstegn ved, om det alene skal være de tilfælde, hvor der er tale om forsæt, der kan give anledning til retsforfølgelse. Jeg vil nok synes, at vi her befinder os på et område, hvor også grov uagtsomhed burde inddrages. Det er selvfølgelig noget af det, vi kan få belyst yderligere under udvalgsarbejdet, men jeg vil gerne allerede her ved førstebehandlingen bede om ministerens kommentar til dette synspunkt, at også groft uagtsomme forhold kan give anledning til retsforfølgelse.

Med hensyn til strafferammen på 6 år synes jeg også, der kan være grund til under udvalgsarbejdet at se nærmere på den.

Den politimæssige indsats, som ministeren jo har tilvejebragt bevillingsmæssig hjemmel for i aktstykket fra juni 1981, synes jeg også der kan være grund til at inddrage i udvalgsarbejdet, for hvis det, vi lovgiver om her, skal have nogen effekt og virkelig lykkes, er det altså nødvendigt, at forudsætningerne for en forøget politimæssig indsats på dette område er til stede. Jeg håber også, at der på det felt bliver lejlighed til at gå lidt mere i dybden under udvalgsarbejdet.

Jeg kan tilsige venstres positive arbejde under udvalgsarbejdet. Måske har vi lidt kritiske synspunkter på nogle områder, men vi

[Anders Poulsen]

er tilfredse med fremsættelsen af lovforslaget, og vi går aktivt ind i udvalgsarbejdet.

Ebba Strange (SF):

Ingen skal være i tvivl om, at for socialistisk folkeparti er det vigtigst, når det drejer sig om narkotikabekæmpelse, at vi får fat i dem, der tjener de mange penge på salget af de stoffer, der er så dødsensfarlige for vores unge mennesker. Hvis dette forslag kan hjælpe til det, så vil vi støtte det.

Der er i bemærkningerne argumenteret for, at lovgivningen er nødvendig, for at man kan få fat i bagmændene, og jeg har tillid til, at de bemærkninger, der følger lovforslaget, beskriver situationen rigtigt. Jeg er egentlig lidt forbavset over, at der ikke har været større mulighed for at få fat i disse folk under den allerede gældende lovgivning. Hvis det er et hul, der trænger til at blive lukket, så skal det lukkes, det er helt klart.

Vi vil arbejde med det i udvalget, og under udvalgsbehandlingen vil jeg selvfølgelig også nok stille nogle flere spørgsmål, bl. a. om hvordan vi undgår, at denne lovgivning kommer til at ramme de forkerte, altså en eller anden, der måske får nogle penge af en eller anden, der måske har tjent noget ved at sælge nogle stoffer, men hvor det hele foregår på det meget lave plan. Hvordan sikrer vi os, at det bliver bagmændene – dem, der tjener de mange penge – vi får fat i? Det må vi vel bl. a. kunne få at vide ved at få nogle eksempler på sager, hvor man har savnet denne lovgivning. Det fremgår af bemærkningerne, at repræsentanter for politiet og anklagemyndigheden har peget på, at de mangler disse paragraffer. Derfor må det være muligt at få nogle eksempler på, i hvilke sager disse paragraffer har været savnet.

Hvis lovgivningen er nødvendig, og hvis det er de rigtige, vi får fat i, så støtter vi lovforslaget fra SFs side.

Jeg vil godt sige, fordi det nu er blevet bragt ind i debatten, at vi fra SFs side ikke nærer noget ønske om at starte med en højere strafferamme end den, der er foreslået. Det er en ny lovgivning, og vi mener, det er praksis, der skal fortælle os, om strafferammen skal være den ene eller den anden. 6 års rammen kender vi fra anden lignende lovgivning, og vi synes ikke, vi skal gå højere op.

Knud Lind (FP):

Som ordfører for fremskridtspartiet skal jeg indledningsvis give mit partis støtte til dette af justitsministeren fremsatte lovforslag om ændring af borgerlig straffelov og lov om euforiserende stoffer.

Det ville have lettet forarbejdet, hvis man f. eks. som bilag havde trykt de tidligere paragraffer.

Af lidt mere generelle bemærkninger vil jeg anføre, at maksimumsstraffen nok bør være 10 år. Vi har her at gøre med kriminelle, økonomiske bagmænd, der uden mindste hensyn til offeret med vinding for øje er i stand til at bringe mange unge mennesker ud i ulykke og endog død. Når man samtidig tænker på, at startkapitalen for disse narkotikagrossister ofte er tilvejebragt ved anden kriminalitet, må domstolene have en mulighed til at dømme hårdt i disse sager. Begrundelsen for det foreslåede strafmaksimum, at man ønsker ensartede nordiske strafferammer, er reelt ikke til stede i dag, idet der i Norge er fremsat et lovforslag – jeg ved ikke, om det er vedtaget – om et maksimum på 15 år. Der er altså intet til hinder for en højere strafferamme.

Det har undret mig, at man under udformningen af § 191 a ikke har medtaget ordet »afpresning«, idet der i mange tilfælde vil kunne forekomme afpresning fra en narkobagmand, f. eks. mod en sælger, der er afhængig af narkotiske stoffer. Ved sin afpresning kan narkobagmanden holde den stofafhængige forhandler i fortsat kriminalitet. Derfor mener jeg, at ordet »afpresning« måske også burde med ind i selve lovforslaget.

Det lovforslag, som her foreligger, skulle være et led i bekæmpelsen af narkokriminaliteten, men vi må dog ikke glemme, at den bedste form er, at de simpelt hen ikke har noget marked længere for deres stoffer. For hver eneste narkobagmand, der bliver taget, vil der uden tvivl komme en ny i stedet for, måske flere. Lovforslaget er et led i kampen, men den vejledning, der bør ske i skolerne fra kriminalpolitiets side m.v., må man ikke glemme.

Birgith Mogensén (CD):

Først skal ministeren have tak for de gode tiltag og iværksættelser, som ministeren har lagt op til på narkotikabekæmpelsesfeltet.

[Birgith Mogensen]

Nogle af disse initiativer burde dog fremkendes, men o.k., tingene tager tid.

Med hensyn til emnet i dag, narkotikahæleri, har CD for mere end 2 år siden påpeget dette hul i narkotikalovgivningen. Vi mener bl. a., at visse økonomiske bagmænd og mellemænd er gået ram forbi på grund af denne manglende bestemmelse i vor straffelov. Derfor hilser vi justitsministerens forslag med tilfredshed.

Dog mener vi, at maksimumsstrafferammen bør hæves til 10 år. Vores begrundelse er, at § 191 hjemler ret til at idømme en særdeles hensynsløs narckoimportør og -sælger op til 10 års fængsel for meget grove narkotikaforbrydelser, medens den eller de økonomiske bagmænd, som finansierer og dermed gør det muligt for den grove narckoforbryder at gennemføre sine modbydelige, menneskefjendske handlinger, kun kan risikere op til 6 års fængsel. Det rimer ikke med de sande ord, at hæleren er lige så god som stjæleren.

I justitsministerens bemærkninger til lovforslagets § 1 står der:

»Strafmaksimum for »narkotikahæleri« foreslås fastsat til 6 år. Dette svarer til strafmaksimum for de groveste former for hæleri med hensyn til berigelsesforbrydelser, jfr. straffelovens § 286, stk. 3«.

Denne lovs regler og bestemmelser er efter min mening ikke fyldstgørende nok, fordi narkotikahælerens virksomhed og forbrydelser meget ofte fører til direkte eller indirekte mord. Derfor vil CD i udvalget arbejde for, at maksimumsstraffen for narkotikahælere fastsættes til 10 års fængsel.

Med hensyn til forslagens øvrige paragraffer og bemærkninger til samme kan CD fuldt og helt tilslutte sig justitsministerens konklusioner.

Retsvæsenets muligheder for at dømme mere eller mindre pengemeddelagtige personer, som på en eller anden måde nyder godt af narkotikaforbrydelsernes udbytte, udvides retfærdigt og i betydeligt omfang.

Lovforslagets vedtagelse vil i sig selv få en præventiv betydning, og det vil til en vis grad bidrage til at få fat i ondets rod.

Jeg mener ikke, at folkettingen bør tage stilling til, hvad der er uagtsomt eller ej. Afgørelsen om, hvor den grænse skal trækkes, tilkommer det alene retsvæsenet af bedømme individuelt.

Om lovforslaget vil koste flere penge, fordi politiets efterforskning og flere domstolsager vil blive følgen, vil CD ikke være med til at diskutere. Dels vil lovændringen medføre beslaglæggelse af store pengesummer, dels har forslaget noget med liv og død at gøre.

Forslaget om lov om ændring af borgerlig straffelov og lov om euforiserende stoffer vil blive velvilligt behandlet af CD.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg kan gøre det meget kort. Jeg skal sige på den radikale gruppes vegne, at vi er interesseret i, at dette forslag fremmes. Vi tror, at der er brug for det til at ramme bagmændene, og vi skal arbejde positivt med det i udvalgsarbejdet.

Wilhelm (VS):

Vi vil meget gerne være med til at skabe mulighed for at slå ned på bagmændene, hvis sådan en mulighed kan skabes, men vi synes nok, at dette lovforslag rejser en hel del spørgsmål, og dem vil vi i hvert fald gerne have en vis opklaring af under udvalgsarbejdet.

Det ser lidt ud for mig, som om det mere egner sig til at slå ned på nogle små fisk. De, der har hjulpet med transport, og de, der har hjulpet med opbevaring og den slags servicefunktioner, om jeg så må sige, er jo næppe de økonomiske bagmænd bag den grove narckoandel.

Jeg synes også, det rejser nogle problemer omkring afgrænsningen. Hvornår har man fået del i vindingen? Hvis man er en restauratør i Istedgadekvarteret, som har en god kunde, der i folkemunde går for at være narckogrosserer, har man så bare i kraft af det kundeforhold del i vindingen? Det har man vel ikke. Det skal vel være nogle ekstraordinære vindinger, der ikke står mål med normale priser på de ydelser, der er tale om, eller hvordan? Vi synes ikke, det er stjerneklart, hvordan denne afgrænsning er.

Vi har nok bemærket, at man har ladet sig inspirere af den almindelige hæleriparagraf, og jeg vil da sige som andre ordførere, at det havde hjulpet os i arbejdet, hvis de paragraffer, man knytter sig til, var optrykt i bemærkningerne til forslaget. Jeg vil endda mene, at de to fortolkninger, man henviser til

[Wilhelm]

hos Waaben og hos Greve, og som kun fylder få sider, også ville have hjulpet os en hel del, hvis de havde været optrykt, men vi kan selvfølgelig nok finde dem alligevel.

Selv om man paralleliserer til den almindelige hæleriparagraf – og jeg må indrømme i dag, at jeg ikke er helt klar over, hvor det er, man har afvejet fra den – tror jeg nok, at det i almindelighed må anses for lettere at forudsætte, at folk har vidst, at der var noget galt, når det drejer sig om effekter, der udbydes til en helt urimelig lav pris, end når det drejer sig om kontanter. Det er nok sværere at vide, at sådan nogle kontanter stammer lige præcis fra narkokriminalitet. Sådan er der altså en hel del spørgsmålstejn, forekommer det os.

Når man nu siger, at man vil opretholde den almindelige strafferetlige bestemmelse om, at det er ikke nok, der er en lovovertrædelse, den skal også være forsætlig – det er jo noget, vi hører meget om i disse dage – så under det mig, at man i den ene paragraf skriver, at det skal være forsætligt, mens man i den anden paragraf ikke skriver det, men alligevel i bemærkningerne skriver, at det går man ud fra at det skal være. Jeg ved ikke, om det er en forglemmelse, eller om der er en genial forklaring på det. Den fremgår ikke af bemærkningerne, så vidt jeg kan se.

Mere generelt vil jeg sige, at nok vil vi meget gerne være med til, hvis man kan ramme bagmændene – det skyldes, at vi finder det temmelig absurd, hvis man kun slår ned på andre led end lige præcis dem, der egentlig har den store fortjeneste og det store motiv til det her, og som er i stand til at dække sig og ikke deltage i det beskidte arbejde – men når vi er inden for et område, hvor der er tale om en efterspørgsel på en ting, og denne ting er ulovlig, så er der, som hr. Knud Lind kom til at sige ganske rigtigt, i virkeligheden ikke andet varigt at gøre for at løse det problem end at afskaffe det behov, end at afskaffe den efterspørgsel.

Vi er i den situation, at både køber og sælger er enige om, at det vil være rart, om man kan omgå loven. Vi er i den situation, at ingen føler sig snydt ved den ulovlighed, der sker, men at begge parter – alle mellemlid – i virkeligheden er enige om, at det gælder om at holde det her skjult for offentligheden og myndighederne. Det er i modsætning til, hvad vi ellers kriminaliserer. Det svarer til

forbudstiden i USA. Det svarer til alle de situationer, der opstod med den gamle pornoparagraf. Vi har en situation, hvor ingen føler sig snydt. Alle parter, der er involveret i ulovlighederne, er enige om, at det er fint. Der er ingen ofre i den traditionelle forstand. Der er nogle ofre langt ude, og det er meget alvorligt, men de er ikke i stand til at anmelde noget som helst, for de er afhængige af disse stoffer.

Den slags problemer kan man ikke løse ved at kriminalisere, her må man forsøge at fjerne grundlaget, og det vil sige fjerne efterspørgselsgrundlaget. Der er ingen genvej, dér havde hr. Knud Lind aldeles ret. Det skal han da have at vide, når han en sjælden gang har det. Der er ingen genvej til at fjerne efterspørgslen.

Det andet her bliver noget lapperi, men det vil selvfølgelig være inkonsekvent ikke at slå ned på bagmændene, og hvis vi kan blive overbevist om, at denne lovgivning egner sig til det – hvad jeg ikke umiddelbart er alt for overbevist om – så vil vi meget gerne være med.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Det er hr. Wilhelms bemærkning om, at jeg ganske rigtigt kom til at sige noget om behovet for det, som får mig herop.

Det var skam ret velbegrunder, idet vi jo har set, at bl. a. hr. Bernhard Baunsgaard ønskede 800 eller 900 mand i politiet. Det, jeg reelt mente med det, var, at hvis man ikke fik afskaffet det behov, ville alle i realiteten tjene på det: der ville komme nogle flere folk i politiet, de ville tage nogle flere bagmænd, og der ville komme nogle nye bagmænd osv. Hele møllen ville køre videre, og derfor er dette her lidt af en lappeløsning. Vi skal have fat i ungdommen og dem ude i skolerne i stedet for, sådan at markedet bliver afskaffet.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti kan gå ind for det foreliggende lovforslag, hvor der indføres straf for hæleri efter narkotikasalgs. Vi synes, det er udmærket, at hæleriet ikke blot gælder del i pengeudbyttet, men også transport og opbevaring af penge, der stammer fra narko-handel.

[Inge Krogh]

Det er bestemt, at det kun skal være overlagt hæleri, men høringen af de forskellige retsinstanter viser, at der er enkelte, der mener, at også uagtsomt hæleri bør kunne straffes. Det vil være vanskeligt at føre bevis for, om hæleri er overlagt, og det må derfor sandsynligvis være rimeligt, at også uagtsomt hæleri kan straffes.

Alt i alt mener vi, at det foreliggende lovforslag må være et fremskridt i bekæmpelse af narkohandelen.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Hr. Erik B. Smith rejste spørgsmålet om, hvorvidt strafferammen er tilstrækkelig, hvis man får fat i de virkelige bagmænd. Det er her sådan, at hvis man får fat i de virkelige bagmænd og kan bevise, at de er virkelige bagmænd i den forstand, at de har været med til at planlægge og finansiere forbrydelsen, så straffes de efter den hårde paragraf, ikke efter hæleriparagraffen, og så er vi oppe i de ti år. Kun i de tilfælde, hvor man har en formodning om, at der nok er en financier, der står bag det hele, men ikke kan bevise, hvorimod man kan bevise, at han har fået udbytte af den forbrydelse, straffer man ham for hæleri efter lovforslaget og kan altså ikke straffe ham for overtrædelse af straffelovens § 191 eller lov om euforiserende stoffer. Men de personer, man får fat i, om hvilke man kan bevise, at det er de virkelige bagmænd, straffes med op til ti års fængsel i de tilfælde, som § 191 nævner.

Meningen med dette her er altså kort sagt, at vi skal kunne ramme nogle flere bagmænd og også nogle bagmænd, om hvilke vi måske ikke kan bevise, at de er de egentlige bagmænd i lovens forstand, men så i hvert fald, at de har fået udbytte af forbrydelsen.

Jeg er enig med hr. Hagen Hagensen i, at straffens længde næppe er så afgørende. Det afgørende er risikoen for afsløring, efterforskning og så selvfølgelig også den straf, der idømmes; men om den er 9 eller 11 år, tror jeg ikke spiller den store rolle for det danske markeds forsyning med narkotika.

Jeg blev spurgt også af hr. Hagen Hagensen om, hvordan situationen var i andre lande, om man dér har narkohæleriparagraffer. Jeg kan sige, at Norge ikke har regler om narkotikahæleri, Sverige har formentligt – der er ikke nogen udtrykkelig og speciel be-

stemmelse – efter de oplysninger, vi har telefonisk, en lovbestemmelse, der må fortolkes som dækkende også narkotikahæleri. Finland har vi ikke kunnet få sikre oplysninger om.

Men retstilstanden er altså lidt forskellig, og det er også baggrunden for, at vi på et tidligt tidspunkt har orienteret de øvrige nordiske lande om vores hensigter med at indføre en narkohæleriparagraf i den danske straffelov.

Jeg er også enig med hr. Hagen Hagensen i, at vi naturligvis må kræve overholdelse af rigsadvokatens cirkulære i alle egne af landet.

Hr. Anders Poulsen rejste spørgsmålet om, hvorvidt alene forsæt burde være dækket, og det er rigtigt, som fru Inge Krogh også nævnte det, at der er en enkelt eller to af de myndigheder, der har hørt det, der har rejst spørgsmålet om, hvorvidt uagtsomt hæleri også burde straffes.

Både rigsadvokaten og langt de fleste andre hørte myndigheder, som altså er dem, der savner den paragraf, vi nu taler om, mener, at det med den praksis, der gælder ved fortolkningen af forsætbegrebet i § 284 i straffeloven, altså den almindelige hæleriparagraf, ikke er nødvendigt at indføre en udtrykkelig regel om uagtsomt hæleri. De mener, at vi kan stoppe hullet ved alene at forbyde forsætligt hæleri, således som forsæt er fortolket i relation til straffelovens § 284. Undlader vi at indføre et forbud mod uagtsomt hæleri, undgår vi også nogle af de problemer, som hr. Wilhjelm påpegede.

Hr. Anders Poulsen spurgte endvidere, om en paragraf som denne ikke ville kræve en øget politiindsats. Det tror jeg ikke den vil – og man kunne måske sige tværtimod – for får vi denne paragraf, vil man i hvert fald i nogle tilfælde kunne sige: vi har klare beviser for hæleri, så det straffer vi for, i stedet for at man måske forgæves skal prøve at forske i, om man ikke kan finde frem til en egentlig overtrædelse af f. eks. den nugældende § 191. Men i øvrigt er det rigtigt, at der måske vil kræves i hvert fald øgede ressourcer, men det bliver så på domstolssiden.

Jeg er naturligvis enig med fru Ebba Strange i, at vi må undgå, at loven retter sig mod de forkerte. Derfor er det også vigtigt, at vi har formuleret bestemmelsen i nøje overensstemmelse med formuleringerne i §

[Justitsministeren]

284, den almindelige hæleriparagraf i straffeloven, for vedrørende den foreligger der jo en righoldig domspraksis, som efter vores opfattelse har udviklet sig fornuftigt. Denne praksis vil også kunne medvirke til en fornuftig fortolkning af den paragraf, vi nu foreslår indført her.

Jeg tror ikke, hr. Knud Lind har ret i, at vi mangler muligheder for at ramme en afpresningssituation. Jeg tror, hvis jeg forstod hr. Knud Lind rigtigt, at den afpresningssituation, der blev nævnt, er dækket af straffelovens – så vidt jeg husker – § 281.

Jeg er ganske enig i, at vejledning og oplysning i skolerne er noget væsentligt, og da jeg mener, politiets medvirken er betydningsfuld, har jeg ved forhandlinger med Assurandørsocietetet fået en bevilling på nogle hundretusinde kroner til aflønning af politifolk, socialarbejdere og andre, der i deres fritid måtte ønske at deltage i dette oplysende arbejde. Jeg lægger megen vægt på det.

Jeg tror, at det, jeg har sagt, også til dels er svar på fru Birgith Mogensens spørgsmål: de, der virkelig finansierer, og om hvem vi kan bevise, at de finansierer narkohandelen, er ramt af den paragraf, vi har allerede. De er dækket af 10 års strafferammen. Det er kun i de øvrige tilfælde, hvor vi ikke kan føre dette bevis om noget, der ligger forud for lovovertrædelsens afslutning, at vi har behov for hæleriparagraffen.

Jeg har allerede til dels svaret på noget af det, hr. Wilhjelm spurgte om. Jeg kan tilføje, at nogle af de spørgsmål, der rejstes af hr. Wilhjelm, i hvert fald ganske svarer til de problemer, vi har i forbindelse med den almindelige hæleriparagraf. Jeg tror, at de fortolkninger, vi får brug for i forhold til den nye bestemmelse, svarer til de fortolkninger, der tilsyneladende ganske fornuftigt er anlagt af domstolene i forhold til den almindelige hæleriparagraf.

Jeg erkender, at vi godt kunne have ledsaget vores forslag med nogle flere bilag i stedet for kun at foretage henvisninger bl. a. til litteratur, men jeg skal sørge for, at det sendes over til retsudvalget så hurtigt som muligt.

Forklaringen på – det var også et spørgsmål, hr. Wilhjelm rejste – at man i den første paragraf i lovforslaget ikke nævner, at der skal være tale om forsætlig lovovertrædelse, men nævner det i den anden paragraf, der

vedrører en ændring til loven om euforiserende stoffer, er den, at vi ønsker kun at ramme det forsætlige, og i straffelovens regie rammer vi under alle omstændigheder kun det forsætlige. Der behøver man ikke skrive noget.

Når det drejer sig om særlovgivning derimod – og loven om euforiserende stoffer er jo en særlov – er det således, at man også rammer det uagtsomme, medmindre man skriver, at man kun ønsker at ramme det forsætlige; det er derfor, at ordet »forsætligt« er medtaget i § 2 i lovforslaget.

De betragtninger, der blev gjort om, at der på dette område stort set ikke er nogen, der anmelder, er meget væsentlige. Det betyder ikke, at vi politimæssigt må være opgivende og kun kan satse på oplysninger i skoler osv., men det betyder, at opklaringerne bliver besværligere, og derfor er der sat ekstra styrke ind på at opklare netop disse forbrydelser, som altså er karakteriseret præcist ved, at der ofte ikke sker nogen anmeldelser.

Jeg har forstået, at der generelt er en meget velvillig holdning til lovforslaget, og jeg har foreslået en ikraftsættelse pr. 1. juli i år. Men der føles virkelig et behov for de lovændringer, der er foreslået her, og kan vi blive hurtigt færdig i retsudvalget, vil jeg da meget gerne komme med et ændringsforslag om en tidligere ikrafttræden. Der er tale om et klart følt behov hos de myndigheder, der har behov for, at vi medvirker til deres efterforskning i narkotikasagerne; og kunne vi gøre det hurtigere, end jeg har foreslået det her, vil jeg naturligvis kun sætte pris på det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var: